

Vistvænn lífsstíll

— gagnrýnin innkaup

Úrgangur fylgir allri neyslu en hann er auðlind sem ætti ekki að sóa. Með markvissri flokkun er hægt að nýta flestar tegundir úrgangsefna sem hráefni í nýjar vörur.

Á hverjum degi stöndum við frammi fyrir ákvörðunum sem skipta máli fyrir umhverfið. Stórt skref í átt að vistvænni lífsstíll er að skoða soun sem tengist lífsvenjum okkar og reyna að draga úr henni.

Stærsti hluti þess sem við hendum í gráu heimilistunnuna er eldhúsuúrgangur og umbúðir af ýmsu tagi. Verum því gagnrýnin á innkaup. Skoðum hversu stór hluti af því sem við berum heim úr búðinni endar í ruslinu. Hvað fer af matvælum í ruslið og getum við dregið úr magninu? Getum við í einhverjum tilfellum valið vörur í minni eða engum umbúðum? Að búa til minna rusl ætti að vera forgangsráði og er besta leiðin til að draga úr umhverfisáhrifum sem fylgja öllum úrgangi.

Ekkert til spillis í framtíðinni

— stefnt að meira en 95% nýtingu úrgangs frá heimilum

Í heimilissorpi er úrgangur sem seint verður flokkaður og safnað sérstaklega, s.s. bleiur, dömubindi, gæludýraúrgangur og fleiri lífræn efni.

Á undanfönum árum hefur verið unnið að undirbúningi gas- og jarðgerðarstöðvar höfuðborgarsvæðisins sem hentar fyrir allan lífrænan úrgang. Áætlað er að stöðin verði komin í gagnid í lok ársins 2018. Stöðin mun framleiða metan sem dugir sem eldsneyti á um 8.000 bíla og 12.000 tonn af jarðvegsbæti sem nýta má til uppræðslu lands.

Framleiðsla á jarðvegsbæti af bestu gæðum krefst aukinnar flokkunar og vinnslu á gleri, steinefnum, plastúrgangi og spilliefnum. Söfnun á gleri er þegar hafin á 37 grenndarstöðvum og mun gánum fyrir gler fjölga jafnt og þétt til ársins 2019 þegar þeir verða komnir á allar grenndarstöðvar.

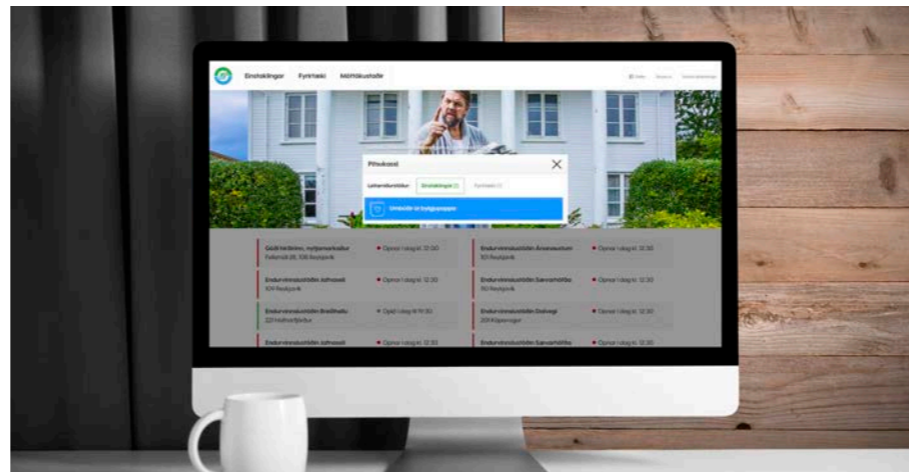

Góði hirðirinn

— þar sem notað er nýtt

Góði hirðirinn er nytjamarkaður SORPU og þar öðlast gamlir munir nýtt líf. Í Góða hirðinum má fá allt milli himins og jarðar svo framarlega sem það hefur borist í nytjagáma á endurvinnslustöðvum. Allur ágóði af sölu muna rennur til góðgerðarmála. Fylgstu með Góða hirðinum á facebook þar sem eru upplýsingar um uppboð og tilboð.

Góði hirðirinn	Virkir dagar	Laugardaga
Fellsmúla 28, Reykjavík	12.00–18.00	12.00–16.00

Nýr og glæsilegur flokkunarvefur

— ítarlegar upplýsingar um flokkun úrgangs, gjaldskyldu og starfsstöðvar

Á flokkið.sorpa.is geta notendur nú auðveldlega slegið inn leitarorð og er þá beint inn í viðeigandi úrgangsflokk. Þar má sjá hvert hægt er að skila mismunandi flokkum og staðsetningu grenndarstöðva og starfsstöðva á korti. Einnig má skoða yfirlitsmyndir af endurvinnslustöðvum og sjá hvar tiltekinn úrgangsflokk er að finna innan stöðvanna.

Árangur í umhverfismálum

SORPA er byggðasamslag í eigu sex sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu og sér um móttöku úrgangs frá þeim. Fyrirtækið er rekið án hagnaðarsjónarmiða og með umhverfi og hagkvæmni að leiðarljósi.

SORPA kemur úrgangi í réttan farveg; til endurnotkunar, endurvinnslu eða förgunar. Sorphirða og útvegur sorpíláta er á vegum sveitarfélaganna.

Minnkum umfang úrgangs áður en honum er skilað og stuðlum að betri nýtingu gáma, minni akstri, minni umhverfisáhrifum og lægsta mögulega kostnaði fyrir almenning.

Stöðvar á höfuðborgarsvæði

Sex endurvinnslustöðvar eru á höfuðborgarsvæðinu. Þar er tekið við á fjórða tug úrgangsflokka. Auk þess eru yfir 80 grenndarstöðvar á svæðinu þar sem eru gámar fyrir 2–5 úrgangsflokka. Bent er á móttökustöðina í Gufunesi og urðunarstaðinn í Álfsnesi fyrir stærri farma.

Endurvinnslustöðvar	Virkir dagar	Helgar
Ánanaustum, Reykjavík*	12.00–18.30	12.00–18.30
Jafnaseli 8, Reykjavík	12.00–18.30	12.00–18.30
Sævarhöfða 21, Reykjavík*	12.00–18.30	12.00–18.30
Breiðhelli 8–10, Hafnarfirði*	8.00–18.30	12.00–18.30
Dalvegi 1, Kópavogi	12.00–18.30	12.00–18.30
Blíðubakka, Mosfellsbæ*	12.00–18.30	12.00–18.30

*Stórar og rúmgóðar stöðvar

Flokkið! ... skilið?

Vinsamlegar ábendingar um flokkun fyrir heimili

Viðhöldum hringrás efna í náttúrunni

— flokkum og skilum til SORPU

Nytjahlutir

Flokkid: Alla hluti sem enn eru nothæfir og seljanlegir, t.d. húsgögn, raftæki, borðbúnað, bækur, geisladiska, leikföng o.s.frv.

Skilið: Vel frágengnu í nytjagáma á endurvinnslustöðvum.

Efnið fer til endurnotkunar og endursölu í Góða hirðinum.

Gamlir, nothæfir hlutir geta auðveldlega öðlast nýtt líf í Góða hirðinum.

Frá upphafi hafa yfir 10.000 tonn af húsbúnaði farið þar í gegn og fengið nýja eigendur.

Allur ágóði af sölu Góða hirðisins rennur til góðgerðamála.

Föt og klæði

Flokkid: Allar vefnaðarvörur, t.d. fatnað, yfirhafnir, gluggatjöld, áklæði, teppi, rúmfatnað, handklæði, sængur, kodda, púða o.fl.

Efnið má vera rifið og slitið.

Skilið: Í lokuðum plastpokum í grenndargáma Rauða krossins og á endurvinnslustöðvar.

Efnið fer til endurnotkunar og endurvinnslu á vegum Rauða kross Íslands.

1.400 tonn af fatnaði og klæðum fóru í gegnum SORPU árið 2016. Það mun hafa sparað 8.000 milljónir lítra af vatni.

Ef allir Íslendingar keyptu eina notaða ullarfík á ári í stað nýrrar myndi það spara níu milljónir lítra af vatni og 2,7 tonn af kemískum litum.

Pappír og pappi

Flokkid: Allar pappírs- og pappa-umbúðir, t.d. fernur, þakkingar undan matvælum og pítsukassa, dagblöð og tímarit, auglýsingapóst og prentpappír.

Skilið: Í bláu tunnuna, grenndargáma eða á endurvinnslustöðvar.

Efnið fer til Svíþjóðar og verður m.a. að nýjum umbúðum, dagblaðapappír eða salernispappír.

Skilum umbúðum hreinum og án aðskotahluta.

Umhverfisáhrif vöru verða til á öllum lífsferli hennar. Vörur og umbúðir innihalda að jafnaði aðeins um 5% af þeim efnum sem til þurfti í framleiðslu þeirra og flutning á milli staða.

Hvert tonn af pappír sem fer til endurvinnslu sparar um 26.000 lítra af vatni og 17 tré.

Plast

Flokkid: Allar plastumbúðir, t.d. bakka, brúsa, poka, dollur og fleira.

Skilið: Í grenndargáma eða á endurvinnslustöðvar.

Efnið er ýmist nýtt til endurvinnslu eða orkuvinnslu í Svíþjóð.

Skilum umbúðum hreinum og án aðskotahluta.

Pressum saman til að minnka rúmmál, það sparar pláss og dregur úr akstri.

Fyrir hvert kg af plasti sem fer til endurvinnslu sparast 2 kg af olíu.

Flöskur og dósir

Flokkid: Umbúðir fyrir allar drykkjarvörur sem hægt er að neyta beint, t.d. áldósir, plast- og glerflöskur undan söfum, gosi og áfengum drykkjum.

Þó ekki mjólkurvörur!

Skilið: Á valdar endurvinnslustöðvar. Upplýsingar um móttöku og endurgreiðslu skilagjalds eru á flokkid.sorpa.is.

Víða á stöðvum eru sérstakir gámar ef fólk vill gefa umbúðirnar til styrktar góðu málefni.

Skilagjaldsskyldar umbúðir jafngilda peningum — ekki henda verðmætum!

Gamlar dósir verða nýjar og úr plastflöskunum er framleiddur flísfatnaður og pólýester ull. Glerflöskur nýtast sem undirstöðuefni í landmótun og vegagerð.

Endurvinnsla á einni plastflösku sparar orku til að knýja 60 W peru í sex klst. Endurvinnsla á áldós sparar rafmagn sem dugar sjónvarpstæki í þrjár klst.

Málmar

Flokkid: Allar tegundir málma, t.d. járn, kopar, blý, brons, stál, ryðfrítt stál, látún og ál. Niðursuðudósir, álpappír, álbakka og málmlok af krukum, handverkfæri, sprittkertakoppa, rafmagnsvíra og muni að hluta eða alveg úr málmum.

Skilið: Á endurvinnslustöðvar eða í lausu í orkutunnu (gráa heimilistunnu).

Málmar eru flokkaðir vélrænt frá öðrum heimilisúrgangi í móttöku- og flokkunarstöð.

Málmar eru verðmæti sem má endurvinna aftur og aftur með tilheyrandi umhverfislegum ávinningi.

Endurvinnsla á blönduðum málmum sem barst til SORPU 2016 sparaði orku sem jafngildir rafmagnsnotkun 23.000 heimila á ári.

Gler og steinefni

Flokkid: Allt sem er úr gleri eða er hægt að skilgreina sem óvirk steinefni, sem brotna ekki niður.

T.d. glerkrukkur og ílát, spegla, flísar, steinsteypu, grjót, múrsteina, hellur, keramikmuni og postulín.

Skilið: Á endurvinnslustöðvar.

Efnið er gjaldskjalt ef það er frá framkvæmdum.

Árið 2016 hófst söfnun á glerumbúðum á hluta grenndarstöðva.

Finnur þú ekki það sem þú ert að leita að?

Kíktu á flokkid.sorpa.is þar sem nánar er fjallað um mismunandi úrgangstegundir.

Efnið kemur í staðinn fyrir möl við fyllingar. Þannig er dregið úr námugreftri og þeim áhrifum sem slíkt hefur á umhverfið.

Sjá staðsetningu þeirra grenndargáma sem taka við gleri á flokkid.sorpa.is.

Lífrænn úrgangur

Matarleifar og afgangar, bréfpurrkur, bleiur, gæludýraúrgangur o.fl. fer í orkutunnuna (gráa heimilistunnuna).

Efnið er urðað í Álfsnesi.

Í lok ársins 2018 er ætlunin að efnið fari í jarðgerð og metanvinnslu í gegnum nýja gas- og jarðgerðarstöð.

Metani (CH₄) sem myndast við niðurbrot lífræns efni á urðunarstaðnum er safnað og það notað sem eldsneyti á bíla. Metan er eina umhverfisvottaða eldsneyti á Íslandi og ber norræna umhverfismerkið Svaninn. Akstur þeirra 1.400 ökutækja sem nú nota metan mengar samanlagt aðeins á við 13 bensínbíla.

Heimajarðgerð úr lífrænum úrgangi skilar fyrirtaks jarðvegsbæti í garðinn. Þannig viðhaldast næringarefni í hringrás náttúrunnar.

Spilliefni og raftæki

Flokkid: Rafhlöður, spreibrúsa, hreinsiefni, málningu, olíuefni, ljósaperur, ónýt raftæki o.fl.

Skilið: Í spilliefna- og raftækjagáma á endurvinnslustöðvum.

Nánari upplýsingar um flokkun spilliefna og raftækja eru á flokkid.sorpa.is.

Efnið er flokkuð og þeim komið til eyðingar eða endurvinnslu.

Réttar merkingar á ílátum auðvelda flokkun spilliefna og stuðla að öruggri eyðingu þeirra.

Athugið að lyf ættu aldrei að fara með almennum heimilisúrgangi. Þeim ber að skila í apótek.